

Wojciech J. Cynarski

Etos rycerski dawnych Chin w "Bohaterze"

Idō - Ruch dla Kultury : rocznik naukowy : [filozofia, nauka, tradycje wschodu,
kultura, zdrowie, edukacja] 4, 427

2004

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dr Wojciech J. Cynarski zamieszcza krótką notę o filmie uzupełnioną o własną refleksję na temat etosu wojowników dawnych Chin.

Etos rycerski dawnych Chin w *Bohaterze* Chivalry ethos of ancient China in the *Hero*¹

Totalitarne i militarystyczne królestwo Qin podbija inne królestwa dawnych Chin. Jego władca w obawie przed spiskiem skutecznie eliminuje wybitniejsze indywidualności. Tysiące jego żołnierzy są jedynie karną masą, wykonującą rozkazy swego króla. Z kolei podbite Zao to kraj kwitnącej wcześniej kultury (literatura, kaligrafia, sztuki walki), wielkich osobowości, ludzi godności i honoru. Czwórka mistrzów sztuk walki z królestwa Zao próbuje zlikwidować tyrana – najeźdźcę (historycznego Qin Shihuangdi, który

Bezimienny – Jet Lee. Fot. „Gazeta Wyborcza”, nr 206, 2003

potrafił zakopać żywcem 460 uczonych). Niestety wszyscy giną, a tyran pod czerwonymi (!) sztandarami jednoczy Chiny. Czyż nie jest to czytelne odniesienie do współczesnych Chin? Pojawia się dylemat – dobro państwa czy sprawiedliwość wobec jednostki?

W roli tytułowej wystąpił znakomity Jet Lee, który dla tej roli odmówił wielce lukratywnej roli Neo w *Matrixie*. Dużą wartością filmu jest jego estetyka – krajobrazy Chin i „taneczno-akrobatyczne” walki *kung-fu mo-hai* (zwłaszcza z użyciem miecza, włóczni i podwójnych szabel).

Wskazywanie na odpowiedzialność wobec kraju, pojawiające się pojęcie honoru i refleksja (sentencje) o duchowej stronie drogi sztuk walki upodabnia ten film do dramatów samurajskich. Z kolei latający herosi są typowym elementem chińskich opowieści o mistrzach i filmów *wu xia*.

W. J. Cynarski

¹ *Hero*, reż. Zhang Yimou, Hongkong-Chiny 2002.